

Metams 8 r., pusmečiui 4 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 20
kap., 1 mėnesiui 70 k.

VŽSIENIUOSE
metams 11 r.; 9 mėnesiams
8 rb. 40 k.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 5 rb. 75 k.; 3
mėnesiams 2 rb. 90 k.; 1
mėnesiui 1 rub.

SKELBIMAI:
Fotitė sileit (4 skaitys prie
tekstą 90 k., po tekstą 40 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
15k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 15 k.

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Saperų g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
10 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. gegužės 21 d.

№ 35 (164).

**„Revoliucijos iškovotosioms teisėms gelbėti
šiandien prisipirdami kviesime:**

PILIEČIAI, palaikykite paskolą!“

[Iš 1917 m. balandžio 23 d. „Darbininkų ir Ka-
reivių Atstovų Tarybos Žinių“ (Извѣстія Совѣта
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ) № 48].

Liet. Draugijos Centro Komitetui
**tuojaus reikalingi savistovūs
kontoristai,**

mokantieji buhalterijos. Sąlygos
geros.

Kreiptis: *Petrograd, Baskov
per. 29.*

Petrapilis, gegužės 21 d.

Del rinkimų Seiman.

Visi gerai numanom, kam kviečia-
mas Lietuvių Seimas gegužės 27 d.
Reikia juk išreikšti kitataučiams lietu-
vių bendra valia del jų likimo ir toji
valia paremti ne kaipo keleto žmonių
užgaida, o kaipo visos tautos noras.
Mūsų broliai išeiviai Amerikoje jau tarė
savo žodį šiuo reikalu. Lietuvių Tau-
tos Taryba Amerikoje įteikė Jungtinių
Valstijų prezidentui, Apaštališkajam De-
legatui ir Europos valstybių pasiuntiniams
„Lietuvos nepriklausomybės de-
klaraciją“ sausio mėnesyje šiais metais.
Vokiečių užimtoji Lietuva negali iš-
reikšti pasauliui savo norų, bet Rusijoje
gyvenantieji lietuviai dabar jau galime
aiškiai pasisakyti, ko norime. Tegu
mes atstovausim, tik nedidelę lietuvių
dalį, vis dėlto mūsų balsas turės svar-
bos. Jo svarba bus juo didesnė, juo di-
desnis mūsų skaičius dalyvaus Seimo
rinkimuose.

Rinkti tenka blogomis sąlygomis.
Reikalas greičiaus sukviesti Seimą tiek
svarbus, kad negalima buvo rinkimų
atidėti vėlesniam laikui. Tas rinkimas
turės be abejo pakenkti, ypač tolimes-
nėse vietose. Žinios apie kviečiamąjį
Seimą bus ateję, vėlai, dar vėliaus in-
strukcijos, kaip turi būti padaryti rin-
kimai. Dabarties metu be galo sunku
atvažiuoti Petrapilį, taigi kad atvykus
laiku, reikia išanksto išvažiuoti, vadi-
nasi del tos priežasties rinkimas ten
turi pasibaigti anksčiau. Organizavimui

net pačių rinkimų liekti permaža laiko,
o apie įprastą prieš rinkimus agitaciją
nėr ko ne kalbėti. Su šiuo nepatogu-
mu reikia tikti, nes jis neišvengiamas.
Bet yra kitų nepatogumų, kurių galima
būtų buvę išvengti, jeigu rinkimų bū-
das būtų buvęs parinktas geresnis.
Dabar jau vėlu keisti įstatytasai būdas,
taigi neturi prasmės smulkiai jo kriti-
kuoti. Didžiausia jo yra, kad jis ren-
kančiuosius labai vargins. Visi jie turi
susirinkti rinkimų salėn vienu metu.
Kada bus pirmininkui įsakius salės
durys uždarytos, ilgą laiką teks sėdėti
ten. Jei bus susirinkimas didelis, kam
teks balsuoti į galą, turės išbūti salėje
kelias valandas. Balsuojant komuoliais
reiks pirma susitarti del kandidatų.
Buti išrinktam reikia gauti paprastą
balsų daugumą, vadinasi ne mažaus
kaip pusę. Tai nereikalingas apsunki-
nimas didesniuose susirinkimuose; kur,
sakysim, susieis 200 žmonių, jie galės
rinkti vieną atstovą ir jei vienas kan-
didatas daugiausiai gaus 101 balsą bus
jau išrinktas. Jeigu gi susirinktų 500
žmonių, tam pačiam kandidatui reiktų
gauti mažiausia jau 251 balsą. Rezul-
tatai dažniausia bus tokie, kad dides-
niuose susirinkimuose nė vienas kan-
didatas negaus reikalaujamos balsų di-
dumos. Tada rinkimai turės būti da-
romi antrą kartą kitą kurią dieną, bet
juose turės teisės dalyvauti tik tie,
kurie buvo atėję rinkimų pirmą kartą.
Kam tas susiaurinimas, visai nesupran-
tu, o jis gali nemaža pakenkti. Jei, sa-
kysim, į rinkimus būtų atėję pirmą
kartą visi partijų žmonės ir niekas
iš kandidatų negautų daugumos balsų,
tai per antrus rinkimus vėl juk visi bal-
sus už savo partijų kandidatus, vadi-
nasi vėl gali būti niekas neišrinktas.
Tai vientara. Keblumas bet gi gali tuo
nesibaigti. Sakysim, pirmą kart atėjo
200 žmonių, bet kandidatai reikalingo
balsų skaičiaus negavo, o kitą kart
ateina tik 199 rinkikai ir jie jau neturi
teisės rinkti.

Kitos rūšies keblumas—kortelių ra-
šymas. Iš anksto nė viena partija ne-
gali paruošti kortelių su kandidatų var-
dais, nes turi būti tiek vardų, kiek su-
sirinkimas turi teisę savo skaičiumi
rinkti atstovų—kas daugiau įrašys, jo

balsas bus atmetas. Visai negaliu su-
orasti, kam tai reikalinga. Kam tai
reikėtų, jeigu būtų spausdinta kortelė
su dešimis vardų? Juk jeigu reiktų
rinkti trys atstovai, nuo ketvirto toliau
kortelėje vardų galima būtų neskaityti.
O kiek tat darbo būtų palengvinta.

Reikia apskritai pasakyti, kad pri-
pažintas Tautos Tarybos rinkimų bū-
das neparodo žinojimo vartojamų ki-
tur rinkimo sistemų, kurios šiam atve-
jui būtų kur kas geriaus tike. Bet, kaip
sakiau, dabar jau vėlu kas nors taisyti.
Nežiūrint visų keblumų, visi turime są-
žiningai viską atlikti.

Liekti galop klausimas, kas geriaus
rinkti atstovais. Be abejo, kiekviena
partija pirš savo žmones, girdama sa-
ve ir pažemindama kitas. Šiuo atveju
partijų daugelis svarbos neturi. Ren-
kamas Seimas grynai politikos sieki-
nimas, kaip buvo pasakyta straipsnio
pradžioje. Visos lietuvių partijos politi-
kos reikalavimuose sutinka tarp savęs.
Kas bus išrinktas, be abejo, kels tuos
pačius reikalavimus. Kaip esančioji Tau-
tos Taryba pasidarė iš visų partijų at-
stovų, gera būtų, kad ir per rinkimus
partijos eitų išvien ir nesistengtų visur
kiekviena statyti savo kandidatų. Bal-
sų išmėstymas tarp įvairių partijų kan-
didatų dažnai gali pakenkti rinkimams.
Tai visada reiktų atminti. Daugiau
reiktų žiūrėti ne į tai, kurios partijos
yra kandidatas, o į tai, kiek jis tinkamas
Lietuvos politikos reikalams ginti.
Pertat, kas varys aštrią partijų agi-
taciją per šiuos rinkimus, nepadės, o
greičiaus kenks Lietuvos išvadavimo
reikalui. Noris tikėti, kad taip svarbiu
metu visi pasirodysime subrendę pilie-
čiai, moką ginti tėvynės reikalus.

A. Valdemaras.

Lietuviai ir laisvė.

Visuotinis Irkutsko lietuvių, beskir-
tumo srovių ir pažiūrų, susirinkimas
balandžio 22 d. nutarė šią rezoliuciją:

Lietuvių Tautos Tarybai Petrapilyje.

Lietuva šiame kare atsidūrė tarpla-
biausiai nukentėjusių šalių ne tik mate-

rialiniu atžvilgiu, bet ir doros, nes jo-
sios sūnus, gyveną dviejose priešingo-
se valstybėse, priversti buvo vieni prieš
antrus pakelti ginklą.

Kadangi beveik visa etnografinė
Lietuva yra priešininko nuguose ir tuo
josios klausimas tarptautiniu tapęs, ką
gudrus priešininkas sunaudojo—provo-
katoriškai prižadėjo Lietuvai nepriklau-
somybę—mes Irkutsko lietuviai pave-
dame Lietuvių Tautos Tarybai Petra-
pilyje reikalauti: 1) suvienijimo visos
etnografinės Lietuvos, t. y., Prūsų Lie-
tuvos, Suvalkų gub., Gardino gub. lie-
tuviškųjų pakraščių (Druskininkų apy-
linkė) ir Kuršo pakraščių su lietuviams
gyventojais (Palangos apylinkė), krū-
von, su seimu Vilniuje, kuris ir nuspre-
stų Lietuvos valdymosi būdą; 2) idant
būsimoje taikos konferencijoje daly-
vautų lietuvių tautos atstovus; 3) Lie-
tuvų Tautos Tarybą pripažįstame vien
tada pilna teise visų lietuvių vardu vei-
kiančia, kuomet joje bus visų lietuvių
srovių įgaliojiniai, be skirtumo luomo,
pažiūrų ir tikėjimo; 4) apskelbti šią re-
zoliuciją laikraščiuose.

Lietuvių Tautos Tarybai Petrapilyje.

Lietuvių moterų pasveikinimas.

Mes, Tverės lietuvių moterų, susi-
rinkusios gegužės 1 d. (bal. 18 d.) nu-
sprendėm pasveikinti Lietuvių Tautos
Tarybą, pasiėmusią dirbti didelį Tau-
tos laisvės darbą, o ypač pripažinusią
lietuvių moterei lygias teises.

Pripažįstame jos autoritetą ir sten-
gsimės, kiek išgalėsime, parenti ją.

Tiek amžiu vilkusiai vergijos jungą
Lietuvos moteriai atėjo laikas prabilti,
išgirdom teisybės žodį, kad ir jos pi-
lietės, lygiai su vyrais kovojusios už
laisvę, stoja į bendrą darbą išgausti ne-
priklausomybę Tėvynei Lietuvai ir žmo-
nijai.

Lai gyvuoja Lietuvių Tautos Ta-
ryba!

Lai gyvuoja laisva lietuvių-moteris!
Lai gyvuoja Lietuvos demokratinė
respublika!

Išrinktos vardu visų moterų

A. Simonaitienė

A. Sinkvičienė.

L. Raupienė

Ką dirba „Leidimo Komisija“?

„Nauj. Liet. № 5 „Protestuose“ šaukta tiesos, apkaltinta ir pasmerkta „Leidimo Komisija“ prie Maskvos augštųjų mok. moksl. šelpti Draugijos ir apskritai visa Maskvos lietuvių studentija, kurios tarpe jau šeši metai gyvenu ir dalyvauju jos mintyse ir darbuose. Šiandien, kada atkreipta į Maskvą visuomenės akys aš randu reikalo rašyti bent korespondenciją informacijai apie Maskvos studentų gyvenimą.

„Leidimo Komisija“ prie M. a. m. m. š. D-jos yra būrys veiklesnių draugų, kurio tikslas leisti mokslo ir meno tvariniai. Eidama į šį tikslą, „Leidimo Komisija“ pati savo narių pajėgomis gamina raštų: monografijų, referatų, straipsnių ir tt., o taip pat ima pasiūlymų iš šalies. Pagamintų ir atsiųstų raštų turinio ir formos vertę ir jų leistinumą sprendžia komisijos susirinkimai.

Čionai yra progos plačiai paaiškinti mūsų visuomenei reikalavimai ir būdai tiems reikalavimams tenkinti, kadangi tik tie leidiniai gali padaryti naudos ir rasti palankų visuomenės sutikimą, kurių mums labiausiai trūksta. „Leid. Komisija“ kaip draugų būrys, kuriam rūpi ne vien tik pramonininko pelnas, bet ir visuomeninis bei kultūrinis naudingas darbas, seka visuomeninį gyvenimą ir jam reaguoja. „Leid. Kom.-ja“, kol kas savo trijų metų darbuose nežinodama pasiskirstymo į sroves, vis tik galima pasakyti, yra idėjinis pažangiosios studentijos branduolys ir rengiamoji visuomenės, mokslo ir meno darbo mokykla.

Į „Leid. Kom.-jos“ tikslą eiti į darbininkus ir į vidurinę mokyklą betarpiškai neįeina. „Protestantų“ („N. L.“ № 5) priekariai čionai liečia srovių draugus visuomeninkus, liaudininkus, ateitininkus.

Be abejo, ir santarininkai turės galvoje protestantų pastabą, kad stipresnis pagelbėtų silpnesniam. Bet dėl ko pa, pavyzdžiui, Maskvos liaudininkai neina į darbininkus ir į vid. mokyklą, o, jeigu eina, tai dėl ko petrapiliečiai jų draugai nežino — ar gi gali „Leidimo Komisija“ atsakyti, ar gali pasiūlyti sau atsakymą už kitų kaltę?

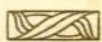
Tur būt „protestantus“ skaudžiai užgavo „Leidimo Komisijos“ protestas ir pyktis kankino, — kad jie nustojo aiškiai galvoje. Šit dar faktas rodo, kokia primityvė visuomeninio darbo kultūra randa sau vietos mūsų visuomenėje ir kas sunkiau — kairiajame sparne. „Leid. Kom.“ protestas įdėtas tame „L. Balso“ numery, kuriame P. Leono pranešimas apie pinigų siuntimą į Vilnių. Po to, „N. L.“ Redakcija suprato savo „žygį“ ir rado reikalingą atsaukti ir pagailestauti dėl savo „neapsižiūrėjimo“. Bet Petrapilio darbininkus ir moksleivį p. Leono pranešimas toli gražu neįtikino, ir jie pakartodami vis reikalauja pasiaiškinimų, o „Leid. Kom.“ prikiša, kad ji be pamato protestavus. Kas gali šiuos „protestantus“ įtikinti, aš nežinau. Ir čion nenoroms ateina galvon mintis, kad tasai atkaklus minties užsispyrimas bene bus įtakos vaisius tų, kurie ejo į darbininkus ir į vid. mok. moksleivius.

„Protestantų“ daugiau negu drąsus užsipuolimas, kad Maskvos studentija nieko nedirbanti, prašo išvados, kad Petrapilyje dirbama. Ir pasakysiu: Dieve padėk jiems darbuose ir dvasia nušvieskie kelius jų. Man maskviečiui girtis ir skaityti ką Maskvos studentija dirba ir kas jos padirbta nuo Basanavičiaus laikų, būtų panašu į fariziejaus darbą. Šiandien galėčiau pasakyti: Dirbam, kiek galim... o mūsų darbus, taip pat ir visos Maskvos lietuvių kolonijos darbus, apvertins ateitis, tik gal būt ne lūpomis nelemtai pragarsėjusio „Nauj. Lietuvos“ apžvalgininko.

16/II buvo trečias iš eilės po Kalėdų „Leid. Kom.-jos“ susirinkimas. 1) Du važinėjusiu šiomis dienomis draugu, painformavo susirinkimą apie Petrapilio gyvenimą, sumanymus, darbus, momento keliamus klausimus. 2) Čiurlionies paveikslų, atvirukų leidimas

atidėtas tolimesniam laikui, kadangi spalvuotų atvirukų išleidimas technikos ir pinigų žvilgsniu yra sunkus; antra, kad „Leid. Kom.-jos“ sandėlyje dar tebėra neparduotų nuo pernai metų Čiurlionies paveikslų atvirukų; trečia, kad šiais metais nebus Čiurlionies paveikslų parodos. 3) Buvo iškeltas klausimas išleisti Žigmo Gėlės eilių rinkinį. Ir šiuo tikslu buvo įgaliota „Leid. Kom.-jos“ valdyba tartis su „komisija Z. Gėlės raštams sutvarkyti“. 4) Buvo P. Šalčiaus pranešimas „Apie visuomenininkų srovę“. (Anuose susirinkimuose buvo paskaita „Apie liaudininkų srovę“, „Religijos ir moralės normų skirtumus“). Ši kartą vieton platesnių ginčijų dėl vėlybo laiko buvo pasitenkinta tik trumpesniais pasiaiškinimais ir paklausimais. 5) Buvo iškeltas klausimas reaguoti į „N. L.“ № 5 pretestus, bet jis tuoj buvo atmetas, kaip žin-gsnis, kuris kalbėtų apie žemą savo vertės supratimą. Buvo balsų išreikšti Petrapilio „protestantams“ užuojautos žodį nelaimėje, kuri taip skaudžiai užgavo pasilikus jiems suvadžiotiems žinomai, turint omenyje, kad jų buvo vaduojamasi Kanto žmogaus vertės supratimu ir demokratybės principais.

J. Liudžius.

Lietuvių mitingas suvažiavimas.

Balandžio 4 d. 1917 m. dalyvaujant suviršum 900 žmonių įvairių srovių, krypsnių, luomų bei socialinio podėjimo, Minske buvo mitingas suvažiavimas. Mitingo pirmininkui Mičiuliui paaiškinus mitingo sušaukimo tikslą, buvo pradėta svarstyti programos klausimai. Kalbėtojai paeiliui dėsto šiuos klausimus.

1) Politinis Lietuvos klausimas, rišant su Rusų revoliucija ir 2) kas yra nuveikta Lietuvos politinio klausimo srityje (d-ras Alseika); 3) steigiamojo susirinkimo klausimas (Jakševičius ir Kuzma); 4) Lietuvių santykiai su kitomis tautomis, Lietuvoje gyvenančiomis (Kasiulaitis); 5) Apie Lietuvos karalijos paskelbimo klausimą (gyv. gyd. Veitas); 6) Ekonominis Lietuvos klausimas (dr. Alseika); 7) Moterų rinkimuose dalyvavimas (d-rė V. Alseikienė, kun. V. Borisevičius ir gyv. gyd. Veitas); 8) Pabėgėlių grįžimas (Norkus ir Rudvalis); 9) Demokratinio klubo Minske, įkūrimas (Mičiulis).

Išklausius minėtųjų kalbų ir apsvačius Lietuvos dabarties politinį padėją, rišant jį su Rusų didžiąja revoliucija, pripažindami Lietuvą atskira politine, kultūrine, etnografinė bei tautine vienata ir, manydami, kad politinio apsisprendimo teisė tai yra kiekvienos tautos neužginama teisė, nutarė:

1) Kad Lietuvai reikalaujama demokratine, federatyviai su kitomis tautomis surišta, savavaldybė;

2) Kad tai siektina politinio švietimo bei demokratinių pamatais organizavimosi kelių sutartinėmis vienybės pajėgomis;

3) Susidariusiąją Lietuvių Tautos Tarybą pripažinti, išreikšti jai pilną pasitikėjimą ir uoliai ją remti Lietuvos politinius klausimus rišant bei demokratinių principais Lietuvos savavaldybę, tvėrant.

4) Kad santykiai lietuvių su kitomis Lietuvoje gyvenančiomis tautomis privalo būti broliški, laisvės bei lygybės principais remiami, kas jau istorinai lietuvių yra parodyta.

5) Kad pripažindami steigiamąjį susirinkimą svarbiausiu kiekvienos tautos gyvenimo momentu:

a) platinti visomis pastangomis Rusijoje išblaškytų lietuvių tarpe demokratinius principais vadovaudamiesi steigiamojo susirinkimo supratimą bei formas.

b) Uoliai ruošti Lietuvos steigiamajam susirinkimui.

c) Kadangi laikynoji Rusijos vyriausybė iki šiol nėra aiškiai ir viešai paskelbusi, kaip ji mano rišti Lietuvos ateities klausimą, pasiūlyti laikinajai Rusijos vyriausybei prieš steigiamajam

susirinkimui įvyksiant viešai paskelbti, kaip jos rišama politinis Lietuvos klausimas. Šiuo gi metu uoliai ruošti dalyvauti Rusijos steigiamojo susirinkimo demokratiniams pamatais vykinime.

6) Kad pripažintina pageidavimas, idant moterys, turėdamos steigiamajam Susirinkimui rinkimų teises, aktyviai ir samoningai jas sunaudotų kuriam tikslui pasiekti privalo šviestis politinai ir organizuoti savo pažiūromis.

7) Kad pripažindami faktą didelio iš Vokios pusės susirūpinimo Lietuvos savystovybe ir tam tikras jos pastangas šį klausimą lietuviams palankiai išrišti pav. Lietuvos Karalijos paskelbimu, pabrėžti, kad lietuviai patys tik gali savo likimą nuspręsti ir valdyti formos nustatyti.

8) Kad pripažindami didžiausį ekonominį Lietuvos nusilpėjimą dėl karo aplinkybių ir manydami, kad ateityje laisvai Lietuvai priderės užtat artimai rišti ekonominei tik su tais kaimynais, kurie šioje srityje padėtų lietuviams kuogreičiausiai ir vaisingiausiai ekonominei susitvarkyti, išreiškia savo karštą pageidavimą, kad visi nuo senų laikų apsigyvenusieji Rusijoje, Amerikoje ir kitur lietuviai pramonininkai, prekijai, amatininkai, įvairių rūšių specialistai ir t. t. pirmajam laisvos Lietuvos varpui sugaudus, grįžtų Lietuvon kas savo darbu, kas kapitalu naują Lietuvos ekonominį gyvenimą tinkamai pamatais tvėrtų.

9) Kad išklausus Minsko Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpti pirmininko principinius šelpimo organizacijų demokratinius dėsnius pripažinti pageidaujama visų pabėgėliams šelpti organizacijų demokratizavimąsi.

10) Kad pripažindami lietuvių tremtinių tėviškėn grąžinimą vienu iš svarbiausių šio mato uždavinių, pavesti Minsko Lietuvių Komitetui šaukti tam tikrą susirinkimą plačiai apie šį klausimą pasikalbėti ir tikram šioje srityje veikimo būdai nustatyti.

11) Minske gubern. ir vakarų pafrončio lietuviams suvienyti įsteigti Minske lietuvių demokratinį klubą.

Abiturijentams žinotina.

Per šį kraujingąjį karą žmonija daug pajėgų padėjo, kad sunaikinus amžiais krautą ir tobulintąją kultūrą. Ypač daug nukentėjo viena jos šaka, būtent ūkis. Jeigu jau apie sunykimą ūkio kalbama Rusijoje, tai ką gi čia bėminėti apie Lietuvos ūkį. Mums, jaunesniajai kartai, teks daug padėti pajėgų tam išnaikintajam ūkiui atgaivinti.

To vienok dar neužteks: reikės ne tik atgaivinti ūkį, bet ir pasivyti ūkio kultūrą savus kaimynus, latvius bei vokiečius. Gi šiam dalykui visupirma reikalingi specialistai žinovai, agronomai vadinami. Tat šiuo ir norėčiau atkreipti baigiančiųjų vidurines mokyklas domę į augstąsias ūkio mokyklas, ypatin-gai gi į Maskvos ūkio Institutą.

Rusijoje yra kelios augstosios ūkio mokyklos: Petrapilio Augstieji ūkio Kursai, Voronežo ir Maskvos ūkio Institutai, Pulavų (dabar Charkuve) Institutas, Rygos ir Kijevo politechnikų ūkio skyriai, Golicino moterų Augstieji ūkio Kursai Maskvoje. Iš visų šių mokyklų mokslo atžvilgiu augščiausiai stovi Maskvos ūkio Institutas. Na, ir negi galima tokis senas institutas, nes jau 52-jus metus turįs, dar Rusijos sostinėje esantis lyginti su tik neseniai įsteigtu, o jau spėjusiu dėl savo juodašimčių profesorių taip blogą įgyti garbę, Voronežo Institutu, arba su iškeltu iš Lenkų Charkuvo Institutu, ar su taip pat atkeltu Maskvon Rygos politechnikos ūkio skyriumi, arba kad ir su Petrapilio Augstaisiais ūkio Kursais, į kuriuos ir nepabaigusieji vidurinės mokyklos gali įstoti? Maskvos ūkio Institutas yra turtingas didelių bandymo stočių, kaip va—selekcijos, meteorologijos, linų,—puikių laboratorijų ir savo plačiai žinomų mokslininkų profesorių. Garstūs mokslo vyrai, kaip va: daugeliui žinomieji Fortunatovas ir Prianišnikovas, arba vėl entomologas

bei bitininkas Kulaginas, geologas Samoilovas, zootechnikas Bogdanovas—visi jie pasižymėję savo darbais profesoriai ir, kas studentams ypač svarbu, gabūs pedagogai, sugebą įkvėpti jų aiškiai mokslo šakai įdomumo ir meilės. Ši mokykla, visuomet žymi savo laisve, na todėl laikoma senosios valdžios „neblagonadežna“, yra iš tikrųjų ne tik studentų sudėtimi, bet ir dauguma profesorių labai demokratinga. Apsireiškia gi tai kad ir tuo, jog profesoriai yra labai prieinami. Taigi, kiekvienas ieškantis ras juose tikrąjį mokslo šaltinį ir lengvai sugebės tuo šaltiniu pasinau-doti.

Visose paminėtose augstosiose ūkio mokyklose, jei bent išskyrus Kievo politechnikos ūkio skyrių, yra daugiau ar mažiau lietuvių studentų. Yra jų ir Maskvos ūkio Institute, tik, deja, dabar iš tukstančio visų studentų vos penketas. Trys pabaigę rudenį mokslą, du paimtu kariuomenėn ir vienas mirė; taigi praėjusių metų rudenį buvo lietuvių studentų 11, jų tarpe 6 naujai įstojusieji. Tai pirmi metai, kada tiek, palyginti, daug lietuvių įstojų institutą; seniau gi kasmet stodavo vidutiniai po vieną. Reikia laukti, jog ir toliau stojančiųjų čionai lietuvių skaičius bent iki pasibaigęs karas, vis augs. O gal net ir iš kitų augštųjų ūkio mokyklų, kaip va iš Voronežo ir Charkovo ūkio Institutų, panorėtų čionai persikelti; nepersunku tat būtų padaryti. Gi naujai stojantieji gali patekti tik atstatų konkursu; jau dviejų metai kaip tat įvesta. Norintieji gauti įstojimo sąlygas, gali kreipties į Instituto kanceliariją, gi visokiais smulkesniais paaiškinimais į Valiuną (Москва. 8-ое почт.-телегр. отд. Студ. I. Валунась).

Politikos konjunktūra taip susipina, kad mes jau nebėjuokais manome įkurti savąją, nepriklausomą nei nuo kryžiuočių nei nuo meškoriaus, Lietuvos valstybę. Taip manome ir taip, vardan tiesos, visur reikalaujame. Idant mūsų tauta, kad ir įkūrus valstybę, nepasiliktų toki tamsi, kaip kad regime Balkanų pusiausalo tautas, privalome pasirūpinti užtenkamą inteligentijos skaičiumi. Gi kad tą mūsų šalies pamatą, ūkį, pakėlus, ypač bus reikalingi agronomai. Tat lietuviai abiturijantai, turį prie agronomijos mokslo šakos pašaukimo, kol neturime savos augstosios ūkio mokyklos ir kol uždarytos durys į užsienių mokyklas, išidekite, jog geriausioji augštoji ūkio mokykla Rusijoje—tai tik Maskvos ūkio Insitutas. Užtat į jį stengkitės įstoti.

I. Valiūnas

A. T. A.

Teresė Bartlinkaitė.

Štai vėl nukrito Lietuvos darželio ziedas. Voroneže gegužės 3 dieną palaidojom a. a. Teresę Bartlinkaitę. Skaudus smūgis pervėrė draugų ir draugų širdis, kurie neteko tokios tvirtos, idealingos ir doros mergaitės.

A. a. Teresė rengėsi į „Saulės“ kursus stoti. Žuvo jos viltis sugrįžus Lietuvai darbuotis, žuvo jos troškimas paguldėti kaulai Lietuvos žemėje, nes vos spėjo sulaukti 18 metų amžiaus ir jau parkrito, lyg dalgio pakirsta žolelė.

Mes, draugės ir draugai, atidavę jai paskutinę pagarbą, puošdami jos karstą įvairioms gėlėmis, nepamirškime puošti ir jos vėlę. Brangų draugel! Tegu tau nors svetimoje žemėje bus ramu ilsėtis.

I. P.

Lietuvai ir Karas.

Viešame mūsų gyvenime atsitikimas neretas, kad svarbios vertės klausimai rišami, aplenkiant spaudą, tą nuomonių parlamentą. Iš laikraščius skaitytojams dažnai tenka, patirti, kad lietuvių gyvenime netikėtai pasirodo naujas dalykas, turįs viešos vertės. Iš anksto

Norveguose. Norvegų vyriausybė laikinai užgynė pardavinėti svaigina-muosius gėrimus, turinčius daugiau ne 15 nuošimčių alkoholio.

Maskvos lietuviams.

Vaduodamiesi Lietuvių Tautos Tarybos nutarimu balandžio 22 d. apie Rusijos Lietuvių Seimą, maskviečiai lietuviai pavedė rinkimus atlikti vietos Seimo Organizacijos Komissijai, kuri susideda iš 12 žmonių: 3 nuo social-demokratų, 3 nuo socialistų liaudininkų, 3 nuo santarininkų ir 3 nuo krikščionių-demokratų. Šita komisija, susirinkusi gegužės 10 d., nutarė:

- 1) Rinkimų sistema proporcingai — balsuoti partijų sąrašais.
- 2) Kad sužinojus, kiek Maskva gali siųsti delegatų, padaryti vietos lietuvių registraciją; registracijos darbą pavesti tam tikrai komisijai.
- 3) Sudaryti taip-pat finansų komisiją, kuri pasirūpintų išgavimu lėšų, rinkimams bei delegatų kelionei.
- 4) Pranešti apie rinkimų laiką ir vietą tam tikrais plakatais ir per rusų laikraščius.

Maskviečiai! Paskutinių rinkimų laikas gegužės 22 d. Pasirūpinkite sunaudoti rinkimų teisę ir prisidėkite prie jų įvykinimo savo lėšomis!

Smulkesnių žinių galima gauti pas M. Markauskį Liet. Komitete — M. Palaševskij, 7; tel. 2-83-84 arba 5-39-55.

Maskvos Seimo
Organizacijos Komisija.

Kas čia kaltas?

Rusų valstybėje gyvena daugybė visokių tautų. Apie vieną tų tautų, apie lietuvių, rusų visuomenė, tiesiog nieko nesupranta ir niekaip jų negali atskirti nuo lenkų.

Kur tik apsigyvenęs Rusijoje pasakys lietuvis esąs, tai vistiek rusai laiko tave lenku. Imi sakyti, kad tarp lietuvių ir lenkų yra skirtumas, vis tiek nieko nepada. Aiškini, kad lietuviai ir lenkai yra visai atskiros tautos ir buvo kada tai atskiros jų valstybės ir t. t. Taip paaiškinus klausytojas rusas nustebęs atsako, jogei jį pama pirmą kartą girdįs lietuvių ir lenkus ne vieną tautą esant. Ir gailėstauja, kad lietuviai nepasirūpino rusų spaudoje supažindinti rusų visuomenę su Lietuva ir jos tauta. Tuomet, girdi, rusų visuomenė žinotų ir suprastų Lietuvos tautą. Kai kurie rusai Lenkus ir Lietuvą suprantą taip, kaip Vokią ir Prūsiją. Girdi, kaip Vokioje ir Prūsijoje viena kalba vokiečių, tai ir Lenkų ir Lietuvos viena kalba esanti — lenkų. Del to rusai ir maną, kad lietuviai ir lenkai viena tauta esanti.

Labai liūdna ir skaudu girdėti, jogei mūsų tautos rusų visuomenė dar iki šiol nepažįsta ir tebelaiko lenkais. Kas gi čia kaltas? Žinoma, kad mes patys. Reikia mūsų tautos vardas išskirti ne tik rusų visuomenėje, bet ir visame pasaulyje, skelbti lietuvių dar nepažįstus, kad jie, kaip ir kitos pavergtosios tautos, kovoja už savo teises.

Algirdas Rūstas.

! lietuvių matininkus.

Draugai matininkai! Despotizmo valdžia daug amžių neleido mums dirbti tarnauti savo Tėvynei; priversti buvome ieškoti tarnybos tolimuose rytų kraštuose.

Buvusieji lig šiam laikui Lietuvos matininkai, beveik visi svetimtaučiai. Dabar, virtus laisvei, jau, sustatę ausis, jie klausos, koks vėjas ir kur pristoti. Jau daugybė išvažiavo, tai bus neužimtų vietų.

Ne vienas tautietis draugas su širdies skausmu kada tai apleido prigimtą šalį. Dabar, stojus laisvei, visai pasitikiu, kad, jei ne visi, tai didelė dauguma panorės grįžti į mylimą Tėvynę Lietuvą dirbti tarp savųjų — saviešiams. Darbo bus daug. Susižinoti reikia susispiesti į vieną kuopą, prie vienos kurios Lietuvos braižyklos, sa-

kysim, Kauno. Taigi, prašau draugus matininkus pranešti savo adresus: гop. Тверь, Ковенская Губернская Чертежная по Миллионной ул. Ст. Землем. И. Е. Раупису.

Manau, kad galėsime sudaryti savo draugiją.

Kitų laikraščių prašau atsispauzdinti.

Jonas Raupis.

Vardan „tiesos“.

„Lietuvių Balso“ 30 num. įdėtas p. J. S. „atsakymas“ į išspauzdintą „L.B.“ 27 num. p. J. Linarto „atitaisymą“ del „Dumblynės“ senosios valdžios vaidinti draudimo ir t. t.

Tvirtinimas p. J. S., kad „Dumblynė“ senosios valdžios vaidinti buvusi uždrausta, nepamatuotas.

„Dumblynė“ ne tik Kaune ir kituose Lietuvos miestuose, bet ir Petrapilyje net du kartu buvo vaidinta. Paskutiniojo 1912 met. „Dumblynės“ vaidinimo programą Redakcijai su šiuo pranešimu siunčiu*).

A. Jasūdis.

KARAS.

Rusų šone armotų šaudymas ir aeroplanų skraidymas.

Prancūzuose. Vietomis armotų šaudymas. Ties „304“ augštuma prancūzai padarė keletą atkaklių puolimų, paėmė imtinių ir kulkosvydžių.

Anglų kariuomenė vietomis žygiuoja priekin. Kelio į Taborą vokiečiai, sutraukę daug kariuomenės, buvo jau pradeda anglus pulti, bet anglų kariuomenė sulaukė, o kai-kuriose vietose privertė pasitraukti.

Italų šone. Plavos apylinkėje italų kariuomenė žymiai pasislunko priekin. Nuo gegužės 1 dienos italai paėmė imtinių 23,681 kareivį ir 604 aficerius, 63 armotas, 148 kulkosvydžius, daug šautuvų ir kitokių karo daiktų.

lūrose. Vokiečių nordomosios laivės nuskandino du anglų laivus.

Reikalingi bendri ūkio mokykloms vadovėliai, būtent:

- 1) apie žemės dirbimą, 2) žemės tręsimas, 3) bendras gyvulių auginimo vadovėlis, 4) arkliai, 5) gyvuliai raguočiai, 6) kiaulės, 7) avys, 8) smulkieji gyvuliai, 9) daržininkavimas, 10) sodininkavimas, 11) ūkio technologija, 12) ūkio mechanika, 13) bendra mechanika, 14) ūkio trobėsių statymas, 15) ūkio ekonomija, 16) ūkio pramonės statistika, 17) matininkavimas, 18) politikos ekonomija, 19) sąskaitavimas.

Už darbą mokama. Kas imasi dirbti, tegu apie tai praneša ūkio skyriui prie Liet. Centro Komiteto (Петроградъ, Басковъ 32-1) „Laukų kultūros augalai“ (частное земледѣлье) jau rašo.

Skyriaus vedėjas P. Variakojis.

Pranešimai.

I.

Del rinkimų į Seimą.

Praeitame „L. B.“, 34 numeryje del rinkimų į Seimą nebuvo Nevos Vartų rajono adreso.

Nevos Vartų rajono rinkimų adresas toks: Село Александровское, Шлисельб. пр. 11, Земская школа.

II.

Udielnoje rinkimai į Seimą bus šioje vietoje: Удѣльная, Высшее Начальное училище, prieš stoti.

*) Vakaro programą gavome. Red.

Aukos

Tadui Urbiečiui palaidoti sudėjo aukų: M. Yčas 5 r.; S. Šilingas, J. Linartas, kun. J. Tumas, Č. Petraškevičius, K. Šalkauskis, K. Skabeika, kun. P. Jokūbenas, V. Tūras po 3 r.; J. V. 2 r. 50 k.; Charžauskis, J. Januševičius, A. Katilius, Kymantas, E. Tūrienė, S. Arlauskaitė, P. Valiukas po 2 r.; Z. Pakalka, S. Glemžytė; M. Grigaliūnas po 1 r. 50 k.; Gedminaitė 1 r. 10 k.; A. Dundzila, Tubelytė, M. Žilinskaitė, Gedgaudas, M. Šlepetys, K. Gudaitis, Z. Petrėnas, M. Abanaškevičaitė, S. Tomkevičaitė, Merkevičius, Statkus, A. Tumėnas, E. Šimkūnienė, A. Kavaliauskaitė, A. Gražys, V. Budrys, G. Balienė, Radzevičius, Juškevičius, D. Tautkaitė, M. Ločeris, P. Variakojis, Z. Jurgelionytė, S. Taliat-Kelpšaitė, L. Kandrotaitė, V. Marcinkus, Pocyte, Ašbegienė, P. Koreckienė, G. Petniūnaitė po 1 r.; A. Šimkūnytė, Liutkus, A. Kylys, T. Dilys po 50 k.; T. Lukštoraitytė 40 k. Iš viso 83 rb. 50 kap.

Visiems aukojusiems ir šiaip padėjusiems kuonors mano tėvelio laidotuvėms tariu iš širdies dėkui.

Stap. Urbietis.

Per „Liet. Balso“ Redakciją. Neturtingiems žmonėms „Liet. Balso“ siuntinėti:

Tautos Pažangos Narvos Vartų kuopa per geg. 11 d. susirinkimą sumetė 28 r. 37 k.

Redakcijos atsakai.

Pelaičiui. Tamstų pranešimą gavome jau geg. 18 dienos numerį išspauzdinus, todėl jo ir negalėjome įdėti.

V. Šakelei. Del kugų prašom kreipties į Liet. Centro Komiteto Švietimo ir Kultūros Sekciją. Dykai neduoda.

Redaktorius L. Noreika.
Leidėjas Martynas Yčas.

KAZIMERAS TREINAUSKIS iš Mintaujos ieškau sunaus Petro 13 m. buvusio prie ūkininko Dobelės apskaičio įeigu kas ape jį žinotų meldžiam pranešti po antrašu Петроградъ Таврическая ул. № 21, кв. 5.

13. — 3

LEOKADIJA VILUTAITE Kauno gub., Ukmergės aps., Užpalių miestelio ieško giminių ir pažįstamų ir VERONIKA ŠALTINAITĖ Kauno gub., Zarasų aps., Tau-ragnų valsč., Linkų kaimo ieškau tėvelių giminių ir pažįstamų.

Петроградъ, Басковъ пер. № 10, кв. 18. 8---1

Kar. JUOZAS VYDŽIŪNAS Suv. gub., Naumiesčio aps., Geldgaudiškių par., Priesčių kaimo ir VINCENTAS ENDRIUKAITIS Suv. gub., Naumiesčio aps., Slavikų par., Juniškių kaimo ieškom tėvų, gim. ir paž. Amerikos laikraš. prašom atsispauzdinti. Дѣйств. Армія, 49 артилер. бригада, 2 батарея 9---1

SIMONAS JASKEVIČIUS ieško Marijonos ir Juozapo Vaitekūnų Suv. gub., Marijampolės aps., Putriškių kaimo, adresas: Simonas Jaskevičius 2803 sso Gefferson ave Saginav Mih. n. America. 10---1

P. KARPAVIČIUS Kauno gub., Raseinių aps., Kražių valsč., Vileikių kaimo ieško tėvo Jurgio, Barboros Gaidamavičienės, seserų Pranciškos, Rozalijos ir Mikalinos, giminių ir pažįstamų.

Гор. Калуга 286 зап. пѣх. полкѣ, 9 рота ст. А. развѣдчику Петру Карповичу. 10---1

KLEMINAS SIDARAVIČIUS iš Šiaulių miesto ieškau žmonos Barboros giminių ir pažįstamų.

Петроградъ, Спасская ул. № 25, кв. 23. Сидоровичу. 11---1

MARIJONA PALKIENĖ iš Kuršėnų miestelio ieškau brolio Juozapo Žmejauskie gyvenančio Amerikoje.

Amerikos laikraš. prašau atsispauzdinti. Гор. Гомель, Мог. губ. Петропавловская ул. № 5. 11---1

ELENA VITKAUSKAITE Kauno gub., Šiaulių aps., Sėduvos miesto ieško brolių Aleksandro ir Vladislavo, gim. ir pažįst.

Петроградъ, Нарвскія Ворота Бумажная ул. № 6, кв. 11 Еленѣ Витковской. Amerikos laikraš. prašau atsispauzdinti. 12---1

ONA KLEIZIENĖ Suv. gub., Marijampolės aps., Garliavos par., gyvenus Kalinavoj, ieškau brolio Kastanto Urbonavičiaus su šeima giminių ir pažįstamų ir ONA KANTRIMAVIČAITĖ Kauno gub., Pan. aps., Biržų miesto ieškau sesers Katrynos giminių ir pažįstamų.

Гор. Екатеринославъ, Николаевскій пр. № 20 Литовскій Комитетъ. 682---1

Skaityt ir platinkint „Lietuvių Balsą“!

Ši valanda yra be galo svarbi. Dabar svyruoja mūsų tautos ir mūsų Tėvynės Lietuvos likimas. Jis pareina nuo mūsų pačių susipratimo ir mokyjimo ginti Lietuvos reikalus. Visi turime žinoti, kas darosi aplink mus ir ką mes turime daryti. Tenebūnie nė vienas lietuvis be laikraščio, to kelio vadovo.

„Lietuvių Balsas“, kaip pirmiau, taip ir dabar stengiasi ir rūpinasi tą kelią rodyti ir šviesti.

Kas jau skaitote „Lietuvių Balsą“, patys matote, kaip jis yra atsidėjęs ir atsidavęs Tėvynės ir lietuvių visuomenės reikalams.

Gerb. „Lietuvių Balso“ skaitytojai! Juk mums visiems brangūs tie keliai, kuriais eina „Lietuvių Balsas“, tie reikalai, kuriuos jis gina, tie idealai, kuriuos jis rodo ir kurių padeda ieškoti.

Tad visiems mums turi rūpėti, kad „Lietuvių Balsą“ pažintų ir imtų skaityti ir tie, kurie dar nėra jo matę ir skaitę. Paraginkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti ir skaityti „Liet. B.“.

„Lietuvių Balso“ kaina: nuo balandžio 1 d. lig metų galo 6 rub., pusei metų 4 rub. 20 kap., 3 mėn. 2 rub. 20 kap.

Adresas: Петроградъ, Саперный пер. 9, Редакция „Liet. Bal.“

Prek. ženklas
Prek. ir Pram.
Dep. patvirtintas
visok. pavid.

INKARINIS PEN-EKSELERIS SU INKARU.

„R. I. Veiso ir K° pirmiau F. Ad. Richterio ir K°“ Prek. Nam. Geriausias priemonis nuo REUMATIZMO, LAUŽYMO, SUŠALIMO ir INFLUENCIJOS.

Parduodama visose gerosiose aptiekose ir aptiekose krautuvėse. SAUGOKITEŠ IMITACIJŲ! Perkant prašom įsidėti mūsų APTAISUS ir FIRMĄ. Kainų sąrašus ir knygeles siunčiame veltui.

„R. I. VEISO ir K° pirmiau F. AD. RICHTERIO ir K°“ Prek. Nam. PETRAPILIS, Mikalojaus g. 4.